

Kapiteel - Mozes die de tafelen der Wet breekt bij het zien van de aanbidding van het gouden kalf

de renaissance heeft kunnen zien.

Het verschil in behandeling, dat men tusschen het boogveld en de kapiteelen kan opmerken, komt eenvoudig voort uit het feit, dat het boogveld het hoofdmotief bevatte en dat men aan de uitvoering de grootst mogelijke zorg heeft besteed. Het is inderdaad meer doorwerkt en te ver opgevoerd. Men heeft, in het streven naar het beste, het doel voorbijgestreefd: te veel kleine vormen, te veel fijnheden. In het geheel is dat voelbaar, want het is verdeeld en verzwakt. Men voelt er iets van afmatting in, terwijl bij de zeer snel uitgevoerde kapiteelen — de uitvoering van het geheele bouwwerk is uitermate snel geweest — de over-verzorging vermeden is en daardoor een grootere frischheid bewaard is gebleven, die een van de schoonheden van die werken uitmaakt.

Een andere groote les, die uit deze beeldhouwwerken tot ons komt, is de eenheid van de uitvoering, de „stijl”. Men is geneigd aan één enkel kunstenaar te denken, hetgeen echter een onmogelijkheid moet zijn geweest. Twee portalen en ongeveer honderd twintig kapiteelen! Ongetwijfeld meesterwerken of liever het Meesterwerk van een groot aantal uitvoerders. En toch is het onmogelijk daarin ook maar het minste teken te ontdekken van een bepaalde persoonlijkheid, hetgeen zeker mogelijk zou zijn geweest als het werk, kapiteel voor kapiteel, aan verscheidene menschen afzonderlijk zou zijn toevertrouwd. In elk werk en in elk onderdeel is de uitvoering echter gelijk. Daar is slechts één verklaring voor: ieder object, ieder motief is het werk van allen geweest.